

Ἀπὸ τὴν Τρίτῃ τῆς Λαμπρῆς ἴσαμε τὴν Πεν-
τηκοστὴ ὅλες οἱ νέες καὶ ὅλα τὰ παληκάρια τοῦ
χωριοῦ συνάζονται κάτω ἀπὸ τὸ γέρο-πλάτανο τῆς
βρύσης. Σὲ λίγο ἀκούεται μελωδικώτατη φωνή, μιὰ
γλυκύτατη ἁρμονία, τὸ ρυθμικώτατο τραγούδι τῆς
κούνιας :

σίδερο νᾶναι τὸ σκοινὶ καὶ τὸ κλωνάρι ἀτσάλι,
καὶ κείνος ποῦ τὴν ἔκανε νὰ ζῇ νὰ κἀνῃ κι ἄλλη.

Τὸ τραγούδι ἐπαναλαμβάνεται ἀπὸ ὅλη τὴ συν-
τροφιά συναδεδομένη κι ἀπὸ τῆς βρύσης τὸ μουρ-
μούρισμα κ' ἔτσι σχηματίζεται μαγεφτικώτατη ἁρ-
μονία ποῦ σὲ κάνει νὰ ζῇς σὲ κἀτὶ ἄλλους κόσμους
δνειρόπλεχτους. Θαρρεῖς πὼς ἀκοῦς τῆς ἀδικοθάνα-
της Ἡριγόνης τὸ μοιρολόι . . .

Ἡ λαϊκὴ Μοῦσα μὲ τὴν ἄφταστη ὁμορφιά τῆς,
τάσυχριτα δημοτικὰ μας τραγούδια δίνουν καὶ
παίρνουν τότες. Ὅλα τὰ πάθια τῆς ἀνθρώπινης ψυ-
χῆς τὰ βλέπεις μπροστά σου ὁλοζώντανα ζωγραφι-
σμένα μὲ τὴν πανέμορφη τῆς μάννας μας γλώσσα—
τὴν τόσο περιφρονημένη ἀπ' τοὺς σχολαστικούς δα-
σκάλους, τοὺς ἀνίδεους—τὴ γλώσσα τῆ ζυμωμένη
μὲ τὸν ἵδρω καὶ τὸ αἷμα τῆς φυλῆς μας. Κάθε κο-
πέλλα καὶ κάθε παληκάρη ξεχύνει σὲ ὁλόγλυκα
τραγούδια τὸν πόνο τῆς καρδιάς του. Τὰ ντέρτια
τῆς ἀγάπης καὶ τῆς πατρίδας ἢ λατρεία, ἢ λύπη
τοῦ χωρισμοῦ, τῆς ξενιτειᾶς τὰ βάσανα καὶ τοῦ «κα-
λῶς ὀρίσατε» ἢ χαρά, νά ! τὰ ἱδανικὰ γιὰ τὰ ὅποια
πάλλει κάθε ἑλληνικὴ καρδιά καὶ ποῦ ἡ λαοπελέ-
κητὴ Μοῦσα ἀπαθανάτισε σὲ μαγεφτικώτατους στί-
χους. Καὶ ὅλ' ἄφ' τα τοισμένα σὲ παθητικώτατο ρυθ-
μὸ σύφωνα μὲ τὰς κινήσεις τῆς κούνιας καὶ νὰ τὰ
τραγουδοῦν μὲ τὴ μελωδική τους φωνὴ ὁλόδροσες χω-
ριατοπούλες ! ὦ ! τὸ καταλαβαίνω πὼς μοῦ εἶναι ἀδύ-
νατο νὰ παρκατήσω μὲ λόγια τὰ ὅσα νοιώθω μέσα
στὴν καρδιά σὰ βλέπω τίς ἀέρινες τῆς κούνιας κι-
νήσεις κι ἀκούω τὰ μαγεμένα τραγούδια ! Μονάχα
ὁποιος εἶδε μὲ τὰ μάτια του τὸ μαγικὸ ἄφ' τοῦ θέα-
μα καταλαβαίνει τί σημεῖα ἔχει καὶ πόση ποίηση
κλεῖ μέσα τῆς ἡ ἀπλὴ ἀφ' τῆς λέξης, κούνια !

ὦ ! εἶθε αἰώνια νὰ ζήσης ποιητικώτατο ἔθιμο,
βγαλμένο ἀπ' τὰ σπλάχνα τῆς Ρωμοσύνης, εἶθε νὰ
μὴ μπορέσῃ νὰ σὲ ξοντώσῃ ἢ φοδερῇ τῆς φυλῆς
μας μάστιγα, ὁ ἄθλιος ψευτοπολιτισμὸς ποῦ κάποιος
ἐκφυλοὶ μισοφραγεμένοι θέλουνε, σώνει καὶ καλὰ,
νὰ μᾶς σερεῖρουνε.

Σάμο 15 τοῦ Ἀπριλίου 1911.

ΧΩΡΙΑΤΗΣ

ΣΟΝΕΤΤΟ

ΤΗΣ ΤΟΥΛΑΣ ΜΟΥ

Εἶταν ἡ ὥρα ποῦ ὁ τρανὸς βασιλιάς λουζόταν
στῆς λίμνης τοὺς κόρφους, ἀλαφροσκορπώντας τὴν
κροκόβαφη πορφύρα του στῆς πλάστρας Φύσης τῇ
λουλουδιασμένη ἀγκαλιά ! Ἡ ὥρα τῆς ἡδονικῆς
σκληριάς τῶν πιναυρμόνων ὕμνων ποῦ ἡ Φύση μό-
νη γνωρίζει νὰ ψάλλῃ ! Ἡ ὥρα, τέλος, ποῦ ἡ παι-
δοῦλα, πειστωμένη, ἔτσι, γιὰ τὸ κάμωμα τοῦ ἡ-
λιου, ἐγερνε τὸ κουρασμένο τῆς κορμί, μὲ τὰ βλέ-
φρα μισοκλεισμένα ἀπὸ τὸ μεθυστικὸ χάιδεμα τῆς
ἀνθίνης μουσικῆς ! . . .

Πάνωθι τῆς, στὰ κλώνια παραπονιάρικης ἱτιάς,
εἶχε χτισμένη τὴ φωλιά του ζουρλὸ χελιδονιῶν ζευ-
γάρι. Ὅλημερίς—τὰ λωλά—κρυφοσιμίγανε ἐρωτικὰ
καὶ γιομίζαν τὸν ἀέρα ἀγάπης τρελλὰ τραγούδια !
Μά, ὦϊμέ ! δὲν εἶταν ἡ χαρὰ τους γιὰ πολὺ ! . . .
Μιὰ κακὴ ἀνγὴ, κατσουφιασμένη μέρα, ἡ χελιδono-
πούλα ἀρρώστησε ! . . . Ἀπὸ τότε ! . . . σὰν ξεφρε-
νιασμένο τὸ ταῖρι τῆς στριφογυρνᾶ στὴν πανέμορφη
φωλιά του, ψάλλοντάς τῃ παρηγοριᾶς κελαϊδητά,
μὰ τοῦ κάκου ! ἐκεῖνη λιώνει σιγαλὰ σιγαλὰ κι ἀρ-
γοπεθαίνει σὰ χειμωνιάτικο δεῖλι ! . . .

Νά, νά ! τὸ φτερούγι τῆς κουνᾶ. Ἀχ ! ἄχ !
τῆς σβύεται ἡ πνοούλα ! . . . Ἀ ! . . .

Ψιλὴ πόνου λαλίτσα ἐνόθηξε μὲ τίς διθυραμβι-
κὲς ᾠδές, μὲ τίς ὁποῖες ἡ Φύση ὕμνολογοῦσε τοῦ
καλοῦ τῆς τὸ γέρμα ! . . .

Ξαφνίστηκε ἡ παιδοῦλα μας ἀπ' τὴν ἄκακη λα-
λιά τοῦ ἀγαπημένου τῆς χελιδονιοῦ, ἀνάγχε λιγάκι
τὸ πανώριό τῆς κεφάλι, ἀναδευτήκανε τὰ ὁλόξανθα
μαλλιά τῆς, κ' ἐκεῖ ποῦ τὰ γιασεμιά τῆς νοιώθανε
ἄγνωρη ἀνατριχίλα, νά, καὶ πέφτει στὸ μαργαριτα-
ρένιο τῆς λαιμό, ὁλόλευκο πουπουλάκι ! . . .

— Τσαμένη μου Λευκὴ ! . . . Πόσο μὲ σφάζει,
νᾶξερες ! κι ὁ χαμὸς ὁ δικός σου ! . . . Μή ! . . .
Μή ! . . . νὰ χαρῆς ! . . . τὴν . . . ὁμορφιά σου ! . . .

*

Πόθο ἔλο εἶταν τῆς νυχτιάς ἐκείνης τὸ φεγγά-
ρι. Ξεφάντωνε στὰ παιχνίδια μὲ τῆς λίμνης τὰ χου-
σὰ νερά, ποῦ τᾶχε, τὸ μάγο, πλανεμένα ! Γυργα-
λητὰ εἶταν ἡ ἀρχὴ τοῦ παιχνιδιοῦ, φίλιὰ μαριόλικά
τὸ τέλος ! . . . Οἱ κυλαμιές, ζηλιάρες, τρελλοσιμίγανε
κι αὐτὲς μὲ τίς ἀνθοπνοές, ὠρνωμένες ἀπ' τὸν πό-
θο ! Μὲ χάρδια γλυκὰ ἀρχίναε τὸ παιχνίδι καὶ σὲ
γλυκὰ—γλυκὰ τέλειωνε φιλιὰ ! Καὶ πάλε ξαναρχίναε
γιὰ νὰ τελειώνῃ σὲ φιλιὰ ! . . .

Ἀποκαμωμένη ἀπ' τὸ μυστικὸ τέτοιου πανηγυ-
ριοῦ κοιμήθηκε ἡ παιδοῦλα ! . . .

Πόλη 1-5-911.

ΗΡ. Ν. ΑΠΟΣΤΟΛΙΔΗΣ